

„Štajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računa naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslojpe štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2.50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptujju v nedeljo dne 29. septembra 1912.

XIII. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani in 4 sliki.

Lepa zmaga v Leskovcu v Halozah.

Pretekli ponedelek so se vršile občinske volitve v Leskovcu v Halozah, ki so končale s popolno zmago naprednih mož. Res je, da so bili Leskovčani vedno vrli naprednjaki in da se niso nikdar klanjali pred ljudskimi zapeljivci klerikalne stranke. Od nekaj že je Leskovec nekaka trdnjava prosto mihal kmetov, ki si hočejo svoje stvari sami urediti in ne potrebujejo nobenih jerobov. Vsa ta zato tem nevpogljivim Haložanom! Ali Leskovci so nasprotniki vendar popolnoma sigurni bili, da bodo „Štajercijance“ vrgli. Napeli so vse moči, porabili poštena in nepoštena sredstva, oganjali najgrše nasilje, zlorabljali cerkev, sleparili, — pa vse zastoj. Napredni kmetje so vrgli to klerikalno-narodnjaško gospodo ob tla, da si bode ta padec pač dolga leta zapomnila. Zmaga je naravnost nepričakovano, presenetljivo lepa.

V resnici povemo, da smo že računili s poznavanjem, kajti fajmošter in nadučitelj sta zbornala skupaj „vse, kar leze in grè.“ Udeležba pri volitvi je bila tudi živahna. Zato pa je zmaga temeljska. V 3. razredu so dobili naši kandidati skoroglo 10 glasov več nego nasprotniki; tu so bili izvoljeni sledeči gg.: Jos. Vidovič, Andrej Windisch, G. Kmetec, Jos. Potočnik. — V 2. razredu so dobili naši možje po 15 nasprotniki pa 8 glasov; izvoljeni so bili gg.: Jos. Windisch, Joh. Windisch, Filip Kosel in Rudolf Del Negro. — V 1. razredu so dobili naši kandidati po 6, nasprotniki pa po 4 glasov. Le vsled razcepjenja glasov sta dobila eden naših mož in eden nasprotnikov (hajdinski modrijan Grabar) enako število glasov; vsled tega se je žrebalo; Grabar je imel srečo in je tako zlezel v občinski zastop; s tem svedera dočemo reči, da „ima ta neumen srečo.“ Izvoljeni so bili v 1. razredu razven njega še gg.: Blaž Windisch, Joh. Vidovič in Al. Koleretik.

Agitacija nasprotnikov je bila, kakor rečeno, velikanska. In v sredi te nesramne hujskarije je stal fajmošter Skamlic, torej mož, ki je od faranov plačan, ki se redi od kmetov žujev in ki bi se sploh ne smel v posvetne stvari tlikati. Ta politikujoči duhovnik se zanaša preveč na haložansko potrpežljivost in si bode enkrat pošteno prste osmodil. Leskovčani potrebujejo duhovnika za duše pasti, ne pa za sovraštvo siliti. Leskovčani imajo Skamlica že v želodcu, odkar je pričel hujskarijo zaradi napisa na šoli. Zdej pa so ga že do grla, siti in mu bodo kmalu pokazali pot iz Haloz. Ali Skamlic ne vè, da kot duhovnik ne sme zlorabljati vere in cerkve v politične namene? Ali ne vè, da je naravnost bogokletstvo, ako se v Božjem hramu daje priznice zaradi volitev hujska? Ali kaj briga take politične peteline v črni suknji vera! Skamlic je pač mislil, da bode s svojim črnim

talarjem vso občino pokril. Med volilce so njegovi priganjači delili listke s sledečo vsebino: „Pridite v nedeljo hitro po sv. opravilo v kaplanijo na pogovor za pondeljske volitve! — Župnik.“ — Ta fajmošter je postal torej navadni politični agent. Sramota! Pa naj se pusti od klerikalne stranke plačati! Zakaj pa jemlje denar od vseh faranov brez razlike političnega mišljenja? Sramota! Ednako-vreden bratec temu čednemu fajmoštru je nadučitelj Stoklas. Ta „liberalni“ učitelj menda tudi misli, da bode kmete v kozji rog pognal. Pa se motiš, Stoklas! Pazi, da te bode šolska deca vbogala, odrašeni ljudje pa se ne bodo pustili od tebe komandirati. Sploh ima nadučitelj Stoklas čudno veselje na kikle; enkrat voha za kijklam učiteljice in drugih „jungferc“, potem pa leze zopet pod fajmoštvo kikklo. Mnogo sreče ne bode pri temu imel in ako Stoklas ne bode miren, povedali mu bodeмо take romane, da ga zadnji psiček več ne povoha. Žalostno, da se puti „liberalni“ nadučitelj za fajmoštvo „štifelpucerja“ degradirati! Temu čednemu parčku pa se je pridružil tudi Grabar, hajdinski Grabar, mož visoke inteligence, ki sliši travo rasti in ki bode prav gotovo še poslanec ali pa minister. Grabar ima sicer trivoglato dušo: enkrat je liberalec, potem Plojaš in potem zopet klerikalec, — kakor ravno veter vleče in luna sije. Ta poštenjak je prišel fajmoštru na pomoč in je mislil, da bodo Leskovčani pred njim na trebuh padli. Pa niso hoteli! Župnik se je sicer na Grabarja in Stoklasa zanesel. A kot zadnjo pomoč je poklical še — poslanca Mihčeta Brenčič. „Naš Miha bo pa že zelje zabelil,“ si je mislil črni Skamlic. In z mogočnimi koraki je prišel Miha, kakor takrat, ko je kot „pšelarški“ korporal rekrutom imponiral. A kmetji v Leskovcu so bili tudi soldati, čeprav ne sami „pšelarji.“ Miha jim ni imponiral. Miha je zaman iskal ljudi, ki bi mu v Leskovcu „živio“ vpili. Morda mu je „liberalni“ nadučitelj Stoklas roko kušnil; ali pa mu je kaj o „jungfravač“ povedal, kèr sta oba prijatelja ženskih predpasnikov. . . Kot peti zaveznik pa je prišel Grabarjev svak Jože Mlakar. Temu poštenjaku svedra nič ne očitamo. Za svoje svinjarije, ki so vredne divjaka, se je 8 let v ječi pokoril in nikdo mu tega ne sme očitati. Sramota, nezasluzna sramota je pa, da je bil ta človek, ki bi se moral skriti pred vsakim solnčnim žarkom, fajmoštrova „priča“ na pooblastilih in glavni priganjač pri volitvah. Med takimi ljudmi si iščejo torej Skamlic, Stoklas, Grabar in Brenčič svoje zaveznike. Pfu! Ali se tisti, na katerih pooblastilih je pustil fajmošter tega Mlarkarja kot „pričo“ se podpisati, ne sramujejo? Ali v celem Leskovcu niso fajmošter in njegovi pajdaši najdlji boljših „prič“? Še enkrat: pfu! . . . Ti ljudje, ta čedna družbica, so hoteli torej domačine v Leskovcu prebricati. In kmetje so kimali z glavami ter so pazili, da se te pisane gospode z rokavom ne dotaknejo.

Devetkrat modri poslanec Miha Brenčič je svojo „zmožnost“ takoj pokazal. Mislil je, da sme kot poslanec tudi z nepostavnim pooblasti-

lom voliti. Tudi politični fajmošter in pristaš vseh slovenskih strank. Grabar sta hotela na ta „pošteni“ način voliti. Pa ni šlo, ni šlo, kajti postava velja tudi v Leskovcu in ne samo za Mlarkarja, temveč tudi za fajmoštra. Da se Grabar in fajmošter ter prijatelj žeuskega spala Stoklasa toliko na postave razumejo, kakor zajec na boben, nas ne čudi. Ali Miha Brenčič bi moral vendar nekaj vedeti, kajti on je bil že parkrat na Dunaju in je že lastnoročno podpisal kvitunge za poslanske dijete. Celo na „piciklu“ se zna Miha že voziti. Postava pa mu je knjiga z devetimi pečati. Pred postavo stoji kakor bik pred novimi hlevskimi vrati! In tako je moral c. k. komisar poslanca Brenčiča podučiti o volilni postavi in Miha je odšel z nosom, tako dolгим kakor spuheljska vas . . .

Tako so se izvršile te volitve! In končale so z naravnost krasno našo zmago. Veselje v Leskovcu je veliko. Zdej je v javnosti dokazano, da Leskovčani ne marajo nazadnjaškega zatiranja in da se ne bode nikdar več tako v občini gospodarilo, kakor začasa Potočnika in ednakih mož. Izvolitev splošno priljubljenega in spoštovanega župana g. Vidoviča je zdej gotova stvar. Ali ravno tako gotovo je, da bodo Leskovčani zdej fajmoštra in nadučitelja malo za ušesa prijeli. Fajmošter je začel s prepričom in sovraštvom; zapomni naj se, da kdor veter seje, ta žanje vihar. Nadučitelj Stoklas pa naj nikar ne misli, da bode še kakšno vlogo igral. On je za Leskovčane „luft“. Napravil je občini s svojo trmoglavostjo že za več tisoč kron škode. Kmetje si ne bodo pustili od njega svoje krvavo prislužen denar zapravljati! Ljudstvo zahteva, da se zdej staro šolo proda, pa naj se ta zaljubljeni nadučitelj makari na glavo postavi! Kmet, davkoplačevalec je gospodar! Čestitamo vrlim Leskovčanom iz srca za krasni uspeh, ki so ga s svojo doslednostjo in s svojo poštenostjo dosegli! . . .

V farovžu pa je bila velika žalost. Fajmošter je Brenčiča in Grabarja na „pohane piščance“ povabil. Vse je tako fino dišalo, vse je bilo tako lepo. Ali sedeli so okoli mize in nobenoga apetita niso imeli . . . Škoda piščancev!

SUKNA

in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140

Prokop Skorkovsky in sin

v Humpolcu na Češkem.

Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne

cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

ZEFIRE

Politični pregled.

Državni zbor se torej le ne bode tako kmalu sklical, kakor so to delavni poslanci želeli. Predsednik Sylvester sklical je seniorski konvent državne zbornice za 7. oktobra. Prva seja državne zbornice se bode brzkone dne 21. oktobra vršila. Upajmo, da bode državni zbor vendar enkrat h pametnemu gospodarskemu delu prešel.

Prestolni govor. Pri slavnostni otvoritvi letošnjih delegacij dne 24. septembra slavila sta najprve avstrijski in ogrski predsednik vladarja. Naš cesar je prečital potem prestolni govor, v